
**PROJEV MINISTRA NÁRODNÍ OBRANY GENERÁLA ARMÁDY
Dr. ALEXEJE ČEPIČKY K ABSOLVENTŮM PĚCHOTNÍHO A DĚLO-
STŘELECKÉHO UČILIŠTĚ — NOSITELŮ ŘÁDU REPUBLIKY,
PRONESENÝ V HRANICÍCH DNE 30. SRPNA 1953**

Soudruzi důstojníci,

zásluhou důsledné mírové politiky Sovětského svazu prožívá dnes lidstvo určité uvolnění napětí v mezinárodních vztazích. Agresivní válečné plány imperialistů narazily na tak velký odpor mírumilovných sil ve světě, že se jim nepodařilo prodlužovat déle válku v Koreji, ani v západní Evropě vytvořit nástupiště k otevřenému útoku proti Sovětskému svazu a zemím lidové demokracie. Mírovým úsilím všeho lidu bylo imperialistům zabráněno zahájit v době, jak zamýšleli, otevřený přepad mírumilovných národů.

Úspěchy světového mírového tábora neznamenají však, že boj o mír byl s konečnou platností vybojován. Nepřítel ani dnes se ještě nezřekl svých útočných cílů. Boj o zachování míru pokračuje.

Dějiny národů, nevyjímaje dějin našeho národa, nás učí, že doposud vždy byly slabé národy bity silnějšími, oloupeny o svobodu a samostatnost a vydrancovány. Slabost národa a státu přímo lákala silnějšího k útoku a přepadu. Dnes není žádným tajemstvím, že mocnou pobídkou k přepadení Československa Hitlerem byla právě slabost předmnichovského kapitalistického státu. Nemá-li být znovu ohrožena svoboda našeho lidu, samostatnost a nezávislost, nutno učinit všechno, aby náš lid a náš stát nikdy nebyl slabým. Z čeho roste síla státu?

Především z politického uvědomění a morálně politické jednoty lidu, hospodářské síly země a bojeschopnosti ozbrojených sil. S hrdostí možno prohlásit, že lidově demokratické Československo je dnes pevné a silné nejen svou vnitřní politickou jednotou a mohutným rozvojem svého hospodářství, ale i vojensky. Podle slov maršála Bulganina: „Československá armáda, která je dílem Klementa Gottwalda, vyrostla v dobře organisovanou a mohutnou sílu, vždy připravenou vystoupit na obranu své vlasti.“

V dalším boji za uchování míru má velký význam každý další pokrok v upevnění síly našeho státu. Je třeba pozorně sledovat chování a činy našich nepřátel. Je třeba vidět, že váleční agresori pokračují ve výstavbě válečných základů v různých částech světa, ve výrobě válečného materiálu a v obnově německého militarismu. Nikdo nemůže ani na okamžik zapochybovat, že obnova německého militarismu znamená bezprostřední ohrožení samostatného a nezávislého Československa a svobody našeho lidu. Obnovený německý militarismus není hrozbou jen pro náš mírumilovný lid, ale též pro mír v Evropě a v celém světě. Není proto divu, že úsilí amerických vládnoucích kruhů o obnovu německého militarismu naráží na rozhořčený odpor nejen u nás, ale ve světě vůbec a také v samotném západním Německu. Německý lid si uvědomuje, že nastoupení cesty obnovy německého militarismu nemůže ho dovést nikam jinam než k nové záhubě, do níž ho přivedl Hitler. Proto se těší tak velké podpoře německého lidu

a všeho pokrokového lidstva návrh sovětské vlády, aby bylo vytvořeno jednotné demokratické mírumilovné Německo, které by odvrátilo nebezpečí válečné agrese a vytvořilo podmínky k upevnění trvalého míru. Pokud ovšem americké agresivní kruhy se upřímně a jednou provždy nevzdají svých útočných plánů proměnit západní Německo ve svou válečnou základnu, nelze oslabovat úsilí při budování obrany, která je schopna kdykoliv odvrátit nebezpečí hrozící našemu lidu ze západního Německa. Proto je třeba bojeschopnost naší lidové armády, o níž se hlavně opírá obrana naší vlasti, dále upevňovat.

Po vyřešení základních otázek, s nimiž byla spojena výstavba armády na základě sovětských zkušeností, byly vytvořeny hlavní předpoklady, aby úroveň bojové a politické přípravy mohla být krok za krokem zvyšována. Během posledních tří let nadšené práce celého velitelského sboru, na níž se podíleli jak starší vojenští odborníci, tak mladí velitelé, byly nashromážděny cenné zkušenosti, o něž nyní lze opírat úsilí o další pokrok v bojeschopnosti naší armády.

Především bude nutno zvýšit úroveň bojové a politické přípravy jednotlivce bojovníka, družstva, čety a setniny. Proč se právě o tomto úkolu zmiňuji? To proto, že se týká bezprostředně vás, z nichž většina bude pracovat ve funkci velitelů čet a setnin. Základní vojenské vzdělání, které jste právě skončili, vás vyzbrojilo vědomostmi natolik, abyste mohli úspěšně splnit program bojové a politické přípravy. Theoretické znalosti odborné a politické však samy o sobě nestačí. Vedle hlubokých odborných a politických znalostí a ovládání vojenského umění vyžaduje bojová a politická příprava od každého velitele schopnost jasného úsudku, širokého rozhledu a tvůrčí iniciativy.

V poměru k theoretickým znalostem je třeba se vystříhat dvou krajností. Jednou krajností je podceňování theoretických znalostí, projevující se někdy u mladých velitelů, kteří po opuštění učiliště nepokračují v prohlubování odborných i politických theoretických znalostí a v důsledku toho to, co se naučili, brzy zapominají. Druhá krajnost je přeceňování theoretických znalostí na úkor jejich správného používání v každodenní práci. Takové odtržení teorie od praxe nemůže přinést užitek ani věci, ani samému veliteli.

V úsilí o doplňování vašich znalostí budou vám nápomocny zejména vojenské řády, jestliže denodenně v nich budete hledat poučení a neučiníte žádné rozhodnutí v bojové a politické přípravě, aniž byste do nich nahlédli. Ve vojenských řádech naší armády jsou uloženy bojové zkušenosti nejmodernější a nejslavnější armády světa, Sovětské armády. Ve vojenských řádech naší armády je uloženo nejpokrokovější vojenské umění a věda, sovětské vojenské umění a sovětská vojenská věda. Čím více se budete ve své práci o vojenské řády opírat, tím větších úspěchů dosáhnete v bojové a politické přípravě vojsk. Každodenní ověřování si vlastních znalostí ve vojenských řádech proto dává veliteli jistotu, že jeho rozhodnutí jsou vždy správná.

Po příchodu k jednotce bude vám jistě poskytnuta všestranná pomoc a podpora vašich nadřízených velitelů, kteří zodpovídají za vaši výchovu. Bude ovšem také záležet na vás, do jaké míry budete sami této pomoci a podpory zkušených velitelů využívat.

Na co je třeba zvlášť položit důraz, abyste dosáhli ve své funkci co nejdříve dobrých výsledků? Na prvním místě je třeba všestranně se seznámit se svěřenou jednotkou, poznat vlastnosti a schopnosti každého podřízeného, dobře se seznámit s poměry a navázat co nejužší spojení s politic-

kými orgány, stranickou a mládežnickou organizací. Bez hluboké znalosti poměrů a lidí nelze řešit správně otázky bojové a politické přípravy. Je třeba vystříhat se všeho, co by vás vzdalovalo bezprostředního řízení bojové a politické přípravy u vaší jednotky. Vaší významnou služební povinností bude každodenní péče o výchovu příslušníků jednotky a neustálé zdokonalování jejich bojového umění. Nejde jen o formální výchovu. Výchova, která není opřena o starostlivou péči o vojáka, která není opřena o lásku k pracujícímu člověku, zůstane hluchá a nepřinese dobré ovoce. Kde velitel nepečuje o výživu, o ubytování, o kulturní potřeby, o tělovýchovu a sport, tam nemohou být vytvořeny základní podmínky k vysoce náročné bojové a politické přípravě. Jen otcovská péče o vojáka otevírá dvěře k vysoké náročnosti ve výcviku. Nemůže být ani řeči o úspěšné výchově tam, kde osobní příklad a vzor velitele není pilířem výchovy. Každý velitel má být pro podřízené vzorem svou vytrvalostí, bezvadným chováním a přesným plněním řádů, předpisů, rozkazů a nařízení.

Velký vliv na rozvíjení výchovy má správné používání kázeňské pravomoci. Výchova se daří tomu veliteli, který vždy je vůči svým podřízeným spravedlivým a nenechá bez zákroku ani jeden přestupek podřízených, který přísně stíhá provinilé a odměňuje ty, kteří jsou toho hodni, za prokázanou houževnatost, vynikající hrdinské činy a vzorný výkon služby.

Život armády a tedy i každého jejího příslušníka se opírá o vojenské řády, předpisy, rozkazy a nařízení. Také vy budete v mezích své velitelské pravomoci vydávat rozkazy a nařízení. Rozkaz v armádě má platnost zákona. Rozkaz musí být splněn bez odmluv, přesně a včas. O rozkazu nelze diskutovat a rozkaz nelze kritizovat. Proto má nesmírný význam pro provádění bojové a politické přípravy i pro autoritu velitele, aby rozkazy a nařízení byly vždy správné. Vyhnout se omylům, nedostatkům a chybám v rozkazech a nařízeních lze jen tehdy, jestliže příprave rozkazu nebo nařízení je věnována vždy největší péče velitele, který vyčerpá všechny možnosti, aby si včas opatřil správné podklady ke svému rozhodnutí. Rozkazy, vydané bez řádné přípravy a ukvapeně, jsou zpravidla kusé a často i nesprávné. Každý velitel před vydáním rozkazu je povinen přezkoumat všechna fakta, o která svá rozhodnutí opírá, opřít své rozhodnutí o hlubokou znalost věci i lidí. Již v přípravném údobí je nutno úzce spolupracovat s politickými orgány, se stranickou a mládežnickou organizací, aby s jejich pomocí bylo zabezpečeno správné splnění rozkazu nebo nařízení. Má tedy být rozkaz nebo nařízení výslednicí velmi pečlivé a hluboké analýsy příslušné otázky, při čemž je také předvídáno, v jakých poměrech bude rozkaz nebo nařízení uskutečňováno. Plný úspěch bude mít jen ten velitel, který si zajistí nejen správné podklady k rozhodnutí, ale který předvídá, na jaké překážky narazí, a včas učiní opatření, aby všechny překážky při plnění rozkazu mohly být překonány. Jen věci neznalí lidé mohou se dívat na nařizovací moc velitele v armádě jako na lehkou záležitost, která nevyžaduje ani vzdělání, ani úsilí. Takoví lidé vidí jen vydaný rozkaz a pomíjejí přípravnou tvůrčí práci, která musí předcházet, aby rozkaz správně řešil daný úkol. To je ovšem názor nesprávný. Samo vydání rozkazu je výslednicí nejvyšší odpovědné a tvůrčí činnosti velitele.

Nastoupením do funkce velitelů budete plně odpovídat ve smyslu svých služebních povinností za bojovou a mobilizační pohotovost, za materiální a kulturní zabezpečení svěřené jednotky, za bojovou a politickou přípravu, výchovu a vojenskou kázeň příslušníků jednotky. Plnění tak rozsáhlého úkolu, zejména na začátku, nebude snadné. Bude nutno přemáhat řadu překážek a obtíží. Vaši představení a celý vojenský kolektiv vám poskytnou

při překonávání překážek účinnou podporu. Nikdo nemůže však tento boj s obtížemi vybojovat za vás. Vojenský život není lehký a vyžaduje mužů dobře a všestranně připravených, odhodlaných splnit úkol i v nejtěžších podmínkách. Pracující lid vám důvěruje a je přesvědčen, že tak, jak vyrůstají mezi naší mládeží hrdinové práce, vyrostou i z vás velitelé — hrdinové naší lidové armády.

Při posilování obranyschopnosti naší vlasti čeká nás ještě jeden významný úkol. Naše mladá vlastenecká organizace — Svaz pro spolupráci s armádou — dosáhla v branné přípravě a výchově značných úspěchů. Její členská základna v krátké době značně vzrostla. Zejména naše mládež prokazuje veliký zájem o brannou přípravu a výchovu. Má-li být zajištěn další rozvoj činnosti Svazu pro spolupráci s armádou, je třeba vyslat příslušníky naší armády, aby jako organizátoři a instruktoři pomáhali při provádění branné výchovy a přípravy. Obracím se s výzvou nejen na vás, mladé velitele, ale na všechny důstojníky a generály naší armády, na všechny poddůstojníky v aktivní službě i v záloze, na všechny příslušníky armády, aby se účastnili činnosti v organizacích Svazu pro spolupráci s armádou a přispěli tak k dalšímu upevnění a rozšíření branné přípravy a výchovy. Rovněž výbory žen by měly navázat nejužší spolupráci s orgány Svazu pro spolupráci s armádou a ženy našich důstojníků by se měly aktivní činností podílet na práci Svazarmu.

Dosavadní vývoj poměrů potvrdil správnost všech opatření při zajišťování obranyschopnosti země. Posílením bojeschopnosti naší armády byla upevněna síla našeho státu a tím také mírového tábora. Odstranění vojenské slabosti stalo se významnou překážkou k uskutečnění válečných plánů našich nepřátel. V zájmu klidného a pokojného života, v zájmu obrany míru, v zájmu ochrany socialistického budování našeho státu náš lid ani dnes neochabne ve svém úsilí, aby dále upevňoval bojovou sílu své armády a obranyschopnost země.

Zdar naší lidové armádě, která věrně ochraňuje svobodu svého lidu, samostatnost a nezávislost své rodné vlasti!

Ať žije Svaz sovětských socialistických republik, jeho hrdinná Sovětská armáda a Komunistická strana Sovětského svazu — náš vzor a naše moudrá učitelka!

Ať žije předseda sovětské vlády soudruh Malenkov!

Ať žije organizátorka všech našich úspěchů a vítězství — naše slavná Komunistická strana Československa!

Sláva vrchnímu veliteli naší lidové armády — prezidentu republiky, soudruhu Antonínu Zápotockému!

Soudruzi důstojníci!

Blahopřeji vám k úspěšnému absolvování vojenského učiliště a ke jmenování poručíky československé armády. Vaší velitelské činnosti přeji mnoho úspěchů!

